

Vestfold geologiforening

Pene og rare steiner er spennende. Ofte får du lyst til å ta opp en stein og undersøke den nærmere. Hva er navnet på steinen, hvor gammel er den og hvordan er den blitt til? Dette kan du få svar på i **Vestfold Geologiforening**, en amatørgeologisk forening som har stein som hobby.

En gang i måneden har vi medlemsmøte med foredrag om emner innen geologi og mye hyggelig steinprat i et trivelig miljø.

Vestfold Geologiforening har et hobbyrom på Fossnes- Senteret i Stokke. Her er foreningens store samling av bergarter, mineraler og fossiler. Foreningens juniorgruppe har også sine møter her. Vi arrangerer også jevnlig kurser i geologi.

Steinturene er populære. Både i vår og høstsesongen arrangerer vi turer hvor vi samler mineraler og fossiler eller lærer om geologien i området.

Møtene avholdes den 2. tirsdagen i måneden i perioden september t.o.m. mai i Skjeestua i Stokke.

Møtene starter kl 18.30.

Er du interessert i å vite mer om Vestfold Geologiforening

Se vår hjemmeside [www. Vestfold geologiforening.no](http://www.Vestfold-geologiforening.no)

eller ring Stig Larsen tlf. 92226433 eller

Lillian Larsen tlf. 97796936

Geologisk kveldsvandring

på

Slagentangen

Mandag, 22. mai 2017, kl. 1800

Frammøte på parkeringsplassen ved Essoraffineriet

Fra rullesteinsstranda på Slagentangen

Turledere: Henrik Heyer og Dagfinn Trømborg

Arr. Vestfold Geologiforening

Rullesteinenes historie

For ca. 20 000 år siden hadde siste istid sin maksimale utbredelse. Innlandsisen dekket store deler av Nordvest-Europa. På det tykkeste var breen trolig opptil 3 km tykk. Over Vestfold var nok ikke innlandsisen fullt så tykk, men beveget seg med veldig tyngde og kraft i sørlig retning.

På sin ferd sørover brøt isen løs og fraktet med seg *morenemateriale*, kjempestore steinblokker og finmateriale om hverandre.

På Slagentangen finnes det i dag mye stein som er transportert fra områder nord i fylket, og en god del stein stammer fra områder enda lenger nord.

- For om lag 16 000 år siden ble det en markert klimaforbedring som førte til at de veldige ismassene begynte å smelte. Innlandsisen ble tynnere og brefronten trakk seg tilbake.

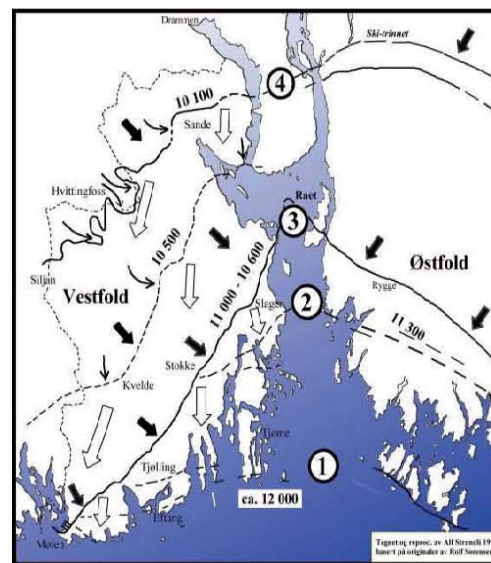
- Geologene sier at brefronten trakk seg trinnvis tilbake. Det vil si at brefronten var mer eller mindre stabil i en periode, for så å trekke seg videre bakover. Et slikt opphold kalles et *trinn*. For om lag 13000 år siden sto brefronten ved Slagen. Dette kalles: *Onsøy-Slagen- Stokke-trinnet*.

- Landet var da så nedtrykt av de veldige ismassene at havet sto inn til brefronten. Morenematerialet som breen førte med seg ble nå avsatt. Det grovste: grus, stein og blokker ble avsatt som en rygg like foran brefronten, mens leire og annet finmateriale sank til bunns i roligere vann lenger ute.

Etter hvert trakk iskanten seg lenger innover, og for 12600 år siden ble Raet som går diagonalt gjennom Vestfold fra Horten til Mølen ved Helgeroa, avsatt.

Etter hvert som innlandsisen ble tynnere og vekten ble mindre, begynte landet langsomt å stige. Områder som hadde vært oversvømmet av havet ble etter hvert tørt land.

Isens tilbaketrekking

Israndlinjer og brebevegelser i Oslofjorden

1. Hvaler - Tjøme - Tjølling trinnet, ca. 12 000 år for nåtid.
2. Onsøy - Slagen - Stokke trinnet, ca. 11 300 år for nåtid.
3. Raet. Brefronten stod her i 300 - 400 år.
4. Ski - Sande - Siljan trinnet, ca. 10 100 år for nåtid.

↓ Brebevegelsen over Vestfold for mer enn 12 000 år siden.

↘ Storbrens framrykning mot Raet. Dette er den vanligste iskaringsretningen bakfor Raet.

↪ Yngre iskaringsstriper i sentrale og indre Vestfold. Beveggelsene ved brefronten ble stort sett kontrollert av de lokale landformene.

Moreneryggen ved Slagentangen dukker opp av havet. Bølgene slår inn i materialet. Vasker, sorterer og runder steinene. Etter som landet stiger får vi flere terrasseformede strandlinjer under hverandre. De eldste øverst.

I dag har landhevingen omtrent opphørt. Bølgene slår fortsatt på rullesteinene på Slagentangen og vi kan gå og glede oss over de rundslipte steiner med fine farger og mønstre. Her kan vi finne de permiske bergartene *rombeporfyr* og *basalt*. Blokker av kambrosilurisk *leirskifer* og *kalkstein* som kan stamme fra Langøya eller en av de andre øyene i Sandebukta. Den blekrøde *drammensgranitten* er lett å kjenne.

Ellers finner vi bergarter som må ha blitt fraktet enda lenger, som for eksempel gamle og harde *grunnfjell-gneiser* og *granitter* som trolig kommer fra områdene nord og vest for Tyrifjorden.